

Іванчук Наталія Віталіївна,

старший науковий співробітник відділу організації наукової діяльності та захисту прав інтелектуальної власності Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук

КОРУПЦІЯ ЯК НЕГАТИВНЕ СОЦІАЛЬНЕ ЯВИЩЕ

Корупція – це соціальне явище, яке бере витоки у далекому минулому. Від античної доби й до сьогоднішніх днів значною є проблема контролю за особами та групами осіб, які ставлять власні інтереси вище за інтереси держави і суспільства в цілому. З появою чиновництва корупція набула масштабних розмірів.

Соціальна природа цього негативного явища полягає у наступному: державний апарат (державні службовці) у процесі свого розвитку поступово стає особливою сукупністю людей, відокремлених від інших внаслідок специфічності їх соціального стану, що виражається у наділленні його представників владними повноваженнями публічного характеру. У зв'язку з цим виникають особливі інтереси, що відрізняються за своїм змістом і спрямованістю від інтересів усіх інших членів суспільства. Це спричиняє «корозію» політичних інститутів і владних структур державного апарату, що і породжує у певній категорії службовців солідарність у досягненні групової або особистої винагороди. Процеси глобалізації та інформатизації зумовили збільшення масштабу корупції, яка пододала державні кордони і стала явищем міжнародним. Ставки зросли, і незаконні махінації почали торкатись інтересів і добробуту не однієї людини чи країни, а багатьох держав.

Корупція охоплює сукупність взаємопов'язаних правопорушень, як кримінально-правових, так адміністративно-правових і дисциплінарних. Такої думки дотримується більшість дослідників, які займаються проблемою корупції. Не зайвим буде зазначити, що з моменту проголошення незалежності України проблема визначення поняття «корупція» набула яскраво вираженого політичного характеру. Відсутність законодавчого визначення терміну «корупція» давала змогу багатьом політичним діячам і посадовим особам вести мову про те, що неефективність боротьби з корупцією у державі залежала від того, що не було її правового визначення. На сьогоднішній день питання подолання корупції дедалі частіше порушують вітчизняні науковці та засоби масової інформації. Шляхи та засоби протидії цьому негативному явищу є темою дискусій соціологів, юристів, економістів, політиків.

Таким чином, корупція, як негативне соціально-правове явище, виникла дуже давно, а її роль полягає у неправомірному використанні влади чи службових (посадових) повноважень і пов'язаних з ними можливостей для одержання матеріальних або інших благ, пільг та інших переваг особою, яка наділена владними повноваженнями, службовцем або іншою особою. При цьому такі дії чи бездіяльність обов'язково порушують визначені та гарантовані Конституцією України права і свободи людини і громадянина в Україні.